

Sivistys- ja hyvinvointikeskus

Vastuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Toimintaperiaatteet

Sivistys- ja hyvinvointikeskus tarjoaa kaupungin asukkaille monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatus-, koulutus-, vapaa-aika-, maahanmuutto-, museo-, kulttuuri- ja kirjasto-palveluita sekä vapaan sivistystyön palveluita.

Palveluita tarjotaan ja järjestetään Loviisan kaupungin strategia huomioiden osaavan ja motivoituneen henkilöstön kanssa asiakaslähtöisesti yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Sivistys- ja hyvinvointikeskus panostaa kaksikielisellä toiminnallaan lasten, nuorten ja muiden kuntalaisten hyvinvointiin, elämänlaadun parantamiseen, yhteisen kulttuuriprofiilin luomiseen sekä terveiden elämäntapojen ja aktiivisen kansalaisuuden edistämiseen.

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen vastualueet

- Hallinto ja kehittäminen, sisältäen siivous- ja ruokapalvelut
- Varhaiskasvatus
- Koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Hyvinvoinnin palvelut, sisältäen maahanmuuttopalvelut 1.5.2022 alkaen

Toiminnan painopisteet

Toiminnan painopisteenä on tuottaa laadukkaita peruspalveluja. Lisäksi vuonna 2023 myötävaikutetaan siihen, että muun muassa seuraavien suunnitelmien toimenpiteet saadaan aikataulunsa mukaisesti toteutetuksi sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palvelujen osalta:

- Loviisan kaupungin Lapsiystävällinen kunta toimintasuunnitelma (Suomen UNICEF ry 12.4.2022)
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2021–2024 (KV 16.2.2022 § 5)
- Loviisan kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2021–2024 (KV 16.2.2022 § 4)
- Kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelma (KV 16.3.2022 § 22)
- Loviisan kaupungin uusi strategia
- Nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2023
- Loviisan kaupungin opiskeluhuollon ohjausryhmän painopistealueet ja niiden mukaiset toimenpiteet kouluilla.
- Loviisan kaupungin taideohjelma (HVL 7.12.2021 § 43)

Riski-arvio

- Pandemia, maailman tilanne sekä odottamattomien tapahtumien vaikutukset voivat heijastua merkittävästi esimerkiksi tietojärjestelmien toimivuuteen, hintojen nousuun, tuotteiden sekä riittävän ja ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuteen ja sitä kautta itse toimintaan, jolloin palvelun laatu voi heikentyä.
- Hyvinvointialueen työn alkaminen voi vaikuttaa tuntuvasti palvelujen antamiseen, esimerkiksi päällekkäisyyksinä ja epävarmuutena siitä, kuka vastaa palvelusta ja kustantaa sen.
- Tukipalvelujen toimivuus ja niiden haasteet, esimerkiksi henkilöstöresurssit tai järjestelmien toimimattomuus.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat (ulkoinen toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023	TALOUS- SUUNNITELMA 2024	TALOUS- SUUNNITELMA 2025
Myyntituotot	1 602 020	1 597 893	1 665 875	1 665 900	1 650 900
Maksutuotot	844 717	658 100	677 300	641 500	641 500
Tuet ja avustukset	1 099 633	504 950	898 675	898 645	898 645
Vuokratuotot	24 354	50 000	50 000	50 000	50 000
Muut toimintatuotot	103 464	140 230	10 550	10 550	10 550
Toimintatuotot	3 674 187	2 951 173	3 302 400	3 266 495	3 251 495
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-22 023 977	-22 962 545	-22 838 480	-23 634 722	-24 057 977
Palveluiden ostot	-2 793 972	-3 662 811	-3 921 827	-3 921 100	-3 960 240
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 916 048	-1 911 036	-1 684 928	-1 713 800	-1 730 900
Avustukset	-708 600	-760 900	-724 150	-724 200	-724 200
Muut toimintakulut	-1 412 391	-1 513 971	-1 609 236	-1 579 100	-1 579 100
Toimintakulut	-28 854 988	-30 811 263	-30 775 621	-31 572 922	-32 052 417
Toimintakate ulkoinen	-25 180 801	-27 860 090	-27 473 221	-28 306 427	-28 800 922
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	<i>-161 227</i>	<i>-176 063</i>			
<i>Sisäiset erät, netto</i>	<i>-6 665 216</i>				
<i>Laskennalliset erät, netto</i>	<i>-1 356 078</i>				

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2023 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.			
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonaiskuvan luomiseen.	Historiallinen Loviisa hurmaa elämyksillään ja kulttuuritarjonnallaan.	Museo tuottaa kiinnostavia näyttelyitä ja ylläpitää arvokkaita kohteita hyödyntäen museoamanuenssin ammattitaitoa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö
	Lisäämme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen myönteistä näkyvyyttä.	Lisäämme suunnitelmallista viestintää.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutuspäällikkö
	Palvelumme ovat riittävät ja laadukkaat.	Mitoituksemme on oikea joka suhteessa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutuspäällikkö
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.			
Loviisa tunnetaan hyvistä sivistys- ja hyvinvointipalveluistaan sekä kulttuuristaan.	Varmistamme palvelujen saatavuuden ja ajantasaisen tiedon ja tarjonnan.	Nostamme esille huipputarjontaamme.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Nostamme esille houkuttelevia elämyskokonaisuuksia sekä kulttuuri- ja liikunta-aktiviteetteja. Markkinoimme kouluja ja päiväkoteja asuntomessujen aikana.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

	Toteutetaan asuntomessuihin liittyviä kursseja ja tapahtumia.	Suunnittelemme opetusta ja toimintaa yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, kansalaisopiston rehtori
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.			
Pidämme talousarvion tasapainossa rakenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Tarkastelemme kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen, tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.	Henkilöstön määrä on optimaalinen.	Organisoimme toimintaamme uudelleen tarvittaessa. Muutamme tehtävänkuvia tarpeen mukaan yhteistyössä eri toimialojen kanssa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.			
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Määrittelemme lasten arjen kehittämiskohteet lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Edistämme laaja-alaisesti loviisalaisten hyvinvointia ja lähipalveluita yhdessä kuntalaisten kanssa.			

Toteutamme hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme hyvinvointisuunnitelman kolmea painopistettä koskevat toimenpiteet.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osallistamme asukkaita 2. Ylläpidetään ehkäisevää toimintaa 3. Hyvinvointia tukeva ympäristö kestävä kehitys huomioiden 	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Pidämme kulttuuria, liikuntaa ja urheilua arvossa sekä edistämme kolmannen sektorin toimintaa.			
Järjestämme monipuolisia tapahtumia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.	Järjestämme monipuolisia tapahtumia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.	Toteutamme päivitettyä liikuntapoliittista ohjelmaa sekä kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelmaa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri ja vapaa-aikatoimen päällikkö
Ehkäisemme nuorten syrjäytymistä.			
Toteutamme nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelmaa.	Toteutamme nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelmaa.	Edistämme seuraavien viiden tavoitteen toteutumista: Korostamme koululaisten unen, levon ja liikunnan, sekä koululaisen hyvän ruokavalion ja ruokailun merkitystä. Vahvistamme ehkäisevää päihdetyötä ja puutumme kiusaamiseen ja ehkäisemme sitä sekä tavoitamme nuoren.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

3. VAIKUTTAVA VARHAISKASVATUS JA KORKEATASOINEN KOULUTUS

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Koulutuksemme on hyvää, yksilöllistä, yhdenvertaista ja syrjinnästä vapaata. Varmistamme kaupungin lukiokoulutuksen ja kehitämme toisen asteen koulutusmahdollisuuksia kaikille, yhteistyössä koulutusta tarjoavien oppilaitosten kanssa.			
Tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat esteettömiä.	Tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat esteettömiä.	Panostamme helppokulkuseen, viihtyisään ja turvalliseen ympäristöön.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö
Oppilaat osallistuvat koulun toiminnan kehittämiseen.	Oppilaat osallistuvat koulun toiminnan kehittämiseen.	Oppilaskuntatoiminta on aktiivista ja hyödynnämme lapsiparlamentti-toimintaa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja, koulutuspäällikkö
Panostamme oppimisen vaikuttavuuteen ja lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Panostamme oppimisen vaikuttavuuteen ja lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Jokapäiväiset perustoimet ovat erottamaton osa pedagogista toimintaa, jossa mahdollistuvat lapsen kohtaaminen, läsnäolo ja oppiminen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö
Kehitämme jatkuvasti ja aktiivisesti toimintaamme yhdessä kuntalaisten kanssa.			
Olemme tunnistaneet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	Olemme tunnistaneet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	Toteutamme hankkeet hankesuunnitelmien mukaisesti.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutuspäällikkö
Varhaiskasvatus on lapsen hyvän elämän, kehityksen ja oppimisen edistäjä.			

Yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Palvelujärjestelmän rakenteet mahdollistavat varhaiskasvatukseen osallistumisen eivätkä aiheuta perheille taloudellisia menetyksiä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja laajasti saatavilla ympäri kaupunkia.			
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelujen oikea mitoitus suhteessa lasten ja oppilaiden määrään.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutusnäillikkö
	Varmistetaan, että kaikkein pienituloisimmilla kuntalaisilla on mahdollisuus osallistua kansalaisopiston kursseille.	Haemme projektirahoituksia ja kurssialennukset suunnataan heikoimmassa asemassa oleville.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, kansalaisopiston rehtori
Henkilöstömme on alansa asiantuntijoita.			
Henkilöstö täyttää kelpoisuusvaatimukset.	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön osuus on vähintään 90 prosenttia.	Tuemme kokonaisvaltaista viihtymistä työssä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutusnäillikkö
Henkilöstö osallistuu koulutukseen suunnitelman mukaisesti.	Henkilöstö osallistuu koulutukseen suunnitelman mukaisesti.	Koulutussuunnitelma vastaa alan tarpeita.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, varhaiskasvatuspäällikkö ja koulutusnäillikkö

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.			
Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Valmistelemme asiat hyvissä ajoin päätöksentekoon prosessinomaisesti.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Laadimme valtuustossa käsiteltäville asioille vuosikellon.	Pysymme kaupunginkansliakeskuksen vuosikellon määrittämässä aikataulussa.	Valmistelemme asiat hyvissä ajoin päätöksentekoon.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.			
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Vastuualueet hyödyntävät monipuolisesti omia tiedotuskanaviaan kohderyhmän mukaan.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Mahdollistamme vuoropuhelua.	Noudatamme osallisuusohjelman tavoitteita.	Järjestämme neljä kyläiltaa vuodessa yhteistyössä muiden keskusten kanssa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Luomme mallin osallistavalle budjetoinnille ja kokeilemme sitä.	Osallistumme muiden keskusten kanssa yhteisen mallin luomiseen.	Otamme mallin käyttöön sopivien toimintojen osalta.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.	Kehitämme keskuskohtaista tiedottamista resurssien sallimissa puitteissa.	Otamme sähköisen lomake-mahdollisuuden käyttöön kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.			
Vaikutusten arviointipohjat ovat käytössä.	Lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) käyttöönotto	Laadimme selkeän ohjeistuksen yhdessä kaupungin viestinnän kanssa.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Päätöksenteossa huomioimme kestävän kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.			
Aloitamme Covenant of Mayors -toimenpiteiden toteuttamisen.	Loviisan kaupunki osallistuu kulttuurin ja luovien alojen toimenpideohjelmahankkeeseen 1.5.2022–31.8.2023 kestävän kehityksen edistämiseksi. (HVL 11.5.2022 § 67)	Osallistumme työpajasarjaan, joka sisältää päästövaikutuksiin keskittyvän työpajan ja kullekin luovalle alalle suunnatun työpajan.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Kaksikielisyys on elinvoimaista.			
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Loviisan kansalaisopisto järjestää henkilöstölle kielikursseja.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, kansalaisopiston rehtori

5. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.			
Otamme käyttöön uusia keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Käytämme benchmarking-menetelmää henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi. Hyödynnämme myös seuraavia keinoja: Hyvän mielen työpaikka, Tyhy-aktivaattorit ja Auntie.	Toimeenpanemme kaupungin keinoja.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Tartumme toimenpiteisiin henkilöstökyselyn 2022 tulosten perusteella.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojään ja taitojaan työssään.	Vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että he voivat käyttää tietojään ja taitojaan työssään.	Tartumme toimenpiteisiin henkilöstökyselyn 2022 tulosten perusteella.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.			
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Vähintään 80 prosenttia henkilöstökyselyjen vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Tartumme toimenpiteisiin henkilöstökyselyn 2022 tulosten perusteella.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja
Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuviin, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.			

Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla.	Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla.	Päivitämme tehtävänkuvia vuosittain kehityskeskustelujen yhteydessä.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja päälliköt
Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Kehityskeskustelut käydään vuosittain.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja päälliköt
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.			
Koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Koulutussuunnitelma vastaa alan tarpeita.	Operatiivinen taso ja johtotaso ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa keskenään.	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, kasvatus- ja sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja päälliköt

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on kasvatus- ja sivistyslautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisena huolehtia niiden toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä koordinoita asiantuntija- ja kehittämiskeskuksena alaistensa yksiköiden toimintaa. Vastuualue huolehtii kaupungin ruoka- ja siivouspalveluista.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- houkuttelevan työnantajakuvan antaminen
- kustannustehokas ja joustava toiminta
- palvelutarjonnan jatkuva riittävyyden arviointi suhteessa palvelutarpeeseen, väestöllisiin muutoksiin ja ennusteisiin.

Siivous- ja ruokapalvelu on kaupungin omana palveluna tuotettu tukitoimi. Tavoitteena on tuottaa ekologisesti kestäviä ja kustannustehokkaita siivous- ja ruokapalveluja.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Vuoden 2023 alusta osa siivous- ja ruokapalveluiden toiminnasta siirtyy Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Osaavaa henkilöstöä tarvitaan kuitenkin edelleen kaikkiin varhaiskasvatuksen, koulujen, vapaa-aikatoimen ja virastojen yksiköihin. Siivous- ja ruokapalvelut tarjoavat lisäksi kohteissa työharjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja sekä mahdollisuuden oppisopimuskoulutukseen.

Riskiarvio

Siivous- ja ruokapalveluiden jatkuvana haasteena on saada ammattitaitoista henkilöstöä. Haaste on valtakunnallinen.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Vastuulautakunta/-henkilö: kasvatus- ja sivistyslautakunta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Hallinnon ja kehittämisen vastuualueen avaintavoitteet koskevat sivistys- ja hyvinvointikeskuksen kaikkia vastuualueita, ja avaintavoitteiden toteuttaminen on myös vastuualueiden päälliköiden vastuulla.

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualue-avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.		
Loviisa tunnetaan hyvistä sivistys- ja hyvinvointipalveluistaan sekä kulttuuristaan.	Varmistamme palvelujen saatavuuden ja ajantasaisen tiedon ja tarjonnan.	Nostamme esille huipputarjontaamme.
Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Nostamme esille houkuttelevia elämyskokonaisuuksia sekä kulttuuri- ja liikunta-aktiviteetteja. Markkinoimme kouluja ja päiväkoteja asuntomessujen aikana.
Ylläpidämme tasapainoista taloutta ja kohtuullista lainakantaa.		
Pidämme talousarvion tasapainossa rakenteelliset ja taloudelliset muutokset huomioiden.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Tarkastelemme kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja.
Keskitymme toiminnan tehokkuuteen, tuottavuuteen ja taloudellisuuteen.	Henkilöstön määrä on optimaalinen.	Organisoimme toimintaamme uudelleen tarvittaessa. Muutamme tehtäväkuvia tarpeen mukaan yhteistyössä eri toimialojen kanssa.

2. HYVINVOIVAT ASUKKAAT JA VIIHTYISÄ KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualue-tason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Lapsiystävällisessä kunnassa huomioimme lapsen edun kaikessa toiminnassamme.		
Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa ja lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.	Määrittelemme lasten arjen kehittämiskohteet lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.
Edistämme laaja-alaisesti loviisalaisten hyvinvointia ja lähipalveluita yhdessä kuntalaisten kanssa.		
Toteutamme hyvinvointisuunnitelmaa.	Toteutamme hyvinvointisuunnitelman kolmea painopistettä koskevat toimenpiteet.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osallistamme asukkaita 2. Ylläpidetään ehkäisevää toimintaa 3. Hyvinvointia tukeva ympäristö kestävä kehitys huomioiden
Ehkäisemme nuorten syrjäytymistä.		
Toteutamme nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelmaa.	Toteutamme nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston toimintasuunnitelmaa.	Edistämme seuraavien viiden tavoitteen toteutumista: Korostamme koululaisten unen, levon ja liikunnan, sekä koululaisen hyvän ruokavalion ja ruokailun merkitystä. Vahvistamme ehkäisevää päihdetyötä ja puutumme kiusaamiseen ja ehkäisemme sitä sekä tavoitamme nuoren.

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Päätösprosessimme on osaavaa, ennakoitavaa, avointa ja kunnioittavaa.		
Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Päätöksentekomme on osaavaa, sujuvaa, ennakoitavaa, avointa ja läpinäkyvää.	Valmistelemme asiat hyvissä ajoin päätöksentekoon prosessinomaisesti.
Laadimme valtuustossa käsiteltäville asioille vuosikellon.	Pysymme kaupunginkansliakeskuksen vuosikellon määrittämässä aikataulussa.	Valmistelemme asiat hyvissä ajoin päätöksentekoon.
Tiedotamme ajankohtaisista asioista eri kanavissa. Kuuntelemme kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita sekä luomme mahdollisuuksia osallistumiselle.		
Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Käytämme monipuolisesti sekä perinteisiä tiedotuskanavia että sosiaalista mediaa tavoittaaksemme mahdollisimman suuren vastaanottajajoukon.	Vastuualueet hyödyntävät monipuolisesti omia tiedotuskanaviaan kohderyhmän mukaan.
Mahdollistamme vuoropuhelua.	Noudatamme osallisuusohjelman tavoitteita.	Järjestämme neljä kyläiltaa vuodessa yhteistyössä muiden keskusten kanssa.
Luomme mallin osallistavalle budjetoinnille ja kokeilemme sitä.	Osallistumme muiden keskusten kanssa yhteisen mallin luomiseen.	Otamme mallin käyttöön sopivien toimintojen osalta.
Vaikutusten arviointi on luonteva osa päätösten valmistelua.		

<p>Vaikutusten arviointipohjat ovat käytössä.</p>	<p>Lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA) käyttöönotto</p>	<p>Laadimme selkeän ohjeistuksen yhdessä kaupungin viestinnän kanssa.</p>
<p>Päätöksenteossa huomioimme kestävän kehityksen ja olemme hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.</p>		
<p>Aloitamme Covenant of Mayors -toimenpiteiden toteuttamisen.</p>	<p>Loviisan kaupunki osallistuu kulttuurin ja luovien alojen toimenpideohjelma-hankkeeseen 1.5.2022–31.8.2023 kestävän kehityksen edistämiseksi. (HVL 11.5.2022 § 67)</p>	<p>Osallistumme työpajasarjaan, joka sisältää päästövaikutuksiin keskittyvän työpajan ja kullekin luovalle alalle suunnatun työpajan.</p>

5. ARVOSTETTU HENKILÖSTÖ

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Edistämme henkilöstön hyvinvointia, työssä viihtymistä ja työkykyä kaikessa toiminnassamme.		
Otamme käyttöön uusia keinoja henkilöstön voimavarojen vahvistamiseksi ja työkuormittavuuden hallitsemiseksi.	Käytämme benchmarking-menetelmää henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi. Hyödynnämme myös seuraavia keinoja: Hyvän mielen työpaikka, Tyhy- aktivaattorit ja Auntie.	Toimeenpanemme kaupungin keinoja.
Henkilöstömme määrä ja osaaminen on mitoitettu suhteessa tehtäviin. Varaamme riittävästi aikaa esihenkilötehtäviin.		
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että heillä on riittävästi aikaa työtehtävien suorittamiseen.	Tartumme toimenpiteisiin henkilöstökyselyn 2022 tulosten perusteella.
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia kokee, että he voivat käyttää tietojansa ja taitojaan työssään.	Vähintään 80 prosenttia työntekijöistä ja esihenkilöistä kokee, että he voivat käyttää tietojansa ja taitojaan työssään.	Tartumme toimenpiteisiin henkilöstökyselyn 2022 tulosten perusteella.
Jokainen työntekijä tuntee tulevansa kuulluksi ja työtä kehitetään yhdessä henkilöstön kanssa.		
Henkilöstökyselyn tulosten perusteella vähintään 80 prosenttia vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Vähintään 80 prosenttia henkilöstökyselyjen vastaajista kokee, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä.	Tartumme toimenpiteisiin henkilöstökyselyn 2022 tulosten perusteella.
Laadimme työn tavoitteet ja päämäärät yhdessä henkilöstön kanssa ja arvioimme vuosittain työkuviin, työtehtävien ja työprosessien ajantasaisuutta ja toimivuutta.		
Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla.	Tehtävänkuvat ovat ajan tasalla.	Päivitämme tehtävänkuvia vuosittain kehityskeskustelujen yhteydessä.

Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Jokaisen työntekijän kanssa on käyty kehityskeskustelu.	Kehityskeskustelut käydään vuosittain.
Tuemme henkilöstöä muuttuvassa maailmassa ja työympäristössä.		
Koulutus on suunnitelmallista ja vastaa tarpeita.	Koulutussuunnitelma vastaa alan tarpeita.	Operatiivinen taso ja johtotaso ovat jatkuvassa vuorovaikutuksessa keskenään.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Hallinto ja kehittäminen

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	85 212	88 280	1 100
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-4 491 015	-4 823 275	-3 613 294
Toimintakate ulkoinen	-4 405 803	-4 734 995	-3 612 194
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-153 094	-153 094	
<i>Sisäiset erät, netto</i>			
<i>Laskennalliset erät, netto</i>			

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
Nettomenot, euroa/asukas, hallinto	19,0 ulk.	23,5 ulk.	20,8 ulk.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Varhaiskasvatuksen tehtävä on antaa lapselle suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetusta ja hoitoa kokonaisuutena, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Pedagogisina painopisteinä kaikissa päiväkodeissa ovat toiminnallinen oppiminen sekä lasten liikkumisen ja fyysisen aktiivisuuden edistäminen. Erityisvarhaiskasvatus järjestetään osana lapsen normaalia varhaiskasvatusta.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista
- Edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta
- Ehkäistä syrjäytymistä
- Tukea huoltajia kasvatustyössä ja mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Varhaiskasvatuksessa varataan palkkarahat lapsimäärään suhteutetulle lakisääteiselle henkilöstölle. Lakisääteisen henkilöstön määrä on vuonna 2023 aiempia vuosia suurempi, koska alle 3-vuotiaiden varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus on kasvanut. Valtakunnalliset ratkaisut ja osallistumista lisäävät toimet ovat tältä osin onnistuneet. Jonkin verran on ollut myös positiivista muuttoliikennettä.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 37. §:n mukaan 1.1.2030 alkaen päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta 35 §:ssä tarkoitetusta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Loviisassa yksi kolmasosa päiväkotien kasvatushenkilöstöstä on varhaiskasvatuksen opettajia. Jotta Loviisan varhaiskasvatuksessa varmistetaan lakisääteinen henkilöstörakenne 2030 vuoden alusta alkaen, on tulevat rekrytoinnit suunniteltava tarkasti.

Varhaiskasvatuslain 36. § tuli voimaan 4.6.2021. Sen mukaan päiväkodin henkilöstön mitoitukselta ei ole sallittua poiketa mistään henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Kaikkiin yli kolmen lapsiryhmän kokoisiin päiväkoteihin on olemassa olevien resurssien puitteissa sijoitettu oma kiertävä lastenhoitaja helpottamaan lakisääteisen henkilöstömitoituksen noudattamista.

Valtion erityisavustuksien avulla panostetaan edelleen toiminnan kehittämiseen. Avustuksia käytetään muun muassa tuen järjestämiseen sekä vieraskielisten lasten ja perheiden tukemiseen.

Käynnissä olevat hankkeet:

- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi vuosille 2022–2023

- Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022–2023
- Keskustan uusi päiväkoti
- Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022–2024

Riskiarvio

- Henkilöstörakenteen muutos tulee vaikuttamaan merkittävästi jo nyt haastavaan henkilöstötilanteeseen. Vaikuttaa siltä, että henkilöstön riittävyyden haasteet ovat jatkuvia ja pitkäaikaisia.
- Lapsimäärien kehitystä ei aina kyetä ennakoimaan tarkasti. Muuttuvat lapsimäärät aiheuttavat haasteita palvelujen järjestämisen kannalta.
- Varhaiskasvatuksessa tulee tulevaisuudessa olla mahdollisuus tarjota tukea yhä useammalle lapselle. Todennäköistä on, että esimerkiksi erityisopettajatehtävien määrää joudutaan lisäämään nykyisestä kahdesta tehtävästä.
- Päiväkotien väistötilojen tarve on kasvanut huomattavasti peruskorjausikään ehtineiden rakennusten ja äkillisten sisäilmahaasteiden myötä.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Vastuulautakunta/-henkilö: kasvatus- ja sivistyslautakunta / varhaiskasvatuspäällikkö

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.		
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonais kuvan luomiseen.	Lisäämme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen myönteistä näkyvyyttä.	Lisäämme suunnitelmallista viestintää.
	Palvelumme ovat riittävät ja laadukkaat.	Mitoituksemme on oikea joka suhteessa.

3. VAIKUTTAVA VARHAISKASVATUS JA KORKEATASOINEN KOULUTUS

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualue- tason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Koulutuksemme on hyvää, yksilöllistä, yhdenvertaista ja syrjinnästä vapaata. Varmistamme kaupungin lukiokoulutuksen ja kehitämme toisen asteen koulutusmahdollisuuksia kaikille, yhteistyössä koulutusta tarjoavien oppilaitosten kanssa.		
Panostamme oppimisen vaikuttavuuteen ja lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Panostamme oppimisen vaikuttavuuteen ja lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.	Jokapäiväiset perustoimet ovat erottamaton osa pedagogista toimintaa, jossa mahdollistuvat lapsen kohtaaminen, läsnäolo ja oppiminen.
Kehitämme jatkuvasti ja aktiivisesti toimintaamme yhdessä kuntalaisten kanssa.		
Olemme tunnistaneet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	Olemme tunnistaneet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	Toteutamme hankkeet hankesuunnitelmien mukaisesti.
Varhaiskasvatus on lapsen hyvän elämän, kehityksen ja oppimisen edistäjä.		
Yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Yli kolmivuotiaiden lasten osallistumisaste kaupungin varhaiskasvatuksessa on vähintään 90 prosenttia.	Palvelujärjestelmän rakenteet mahdollistavat varhaiskasvatukseen osallistumisen eivätkä aiheuta perheille taloudellisia menetyksiä.
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja laajasti saatavilla ympäri kaupunkia.		
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelujen oikea mitoitus suhteessa lasten ja oppilaiden määrään.
Henkilöstömme on alansa asiantuntijoita.		
Henkilöstö täyttää kelpoisuusvaatimukset.	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön osuus on vähintään 90 prosenttia.	Tuemme kokonaisvaltaista viihtymistä työssä.
Henkilöstö osallistuu koulutuksiin suunnitelman mukaisesti.	Henkilöstö osallistuu koulutuksiin suunnitelman mukaisesti.	Koulutussuunnitelma vastaa alan tarpeita.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Varhaiskasvatus

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	788 791	548 800	678 050
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-5 793 294	-5 924 694	-6 100 223
Toimintakate ulkoinen	-5 004 503	-5 375 894	-5 422 173
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-957	-4 291	
<i>Sisäiset erät, netto</i>			
<i>Laskennalliset erät, netto</i>			

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
0–6-vuotiaiden määrä	603	630	620
Varhaiskasvatuksen piirissä			
Lapsia	509	510	520
euroa/lapsi, netto	7 729 ulk.	7 911 ulk.	8 220 ulk.
Ryhmäperhepäivähoidossa			
Lapsia	14	12	12
euroa/lapsi, netto	7 837 ulk.	9 070 ulk.	9 162 ulk.
Yhteensä varhaiskasvatuksessa			
Tukea tarvitsevia lapsia	98	90	100
Vuorohoidossa olevia lapsia	35	40	32
Kotihoidon tuet			
Lakisääteinen, lapsia	100	150	100
Kuntalisä, perheitä			
Yksityisen hoidon tuet			
Lakisääteinen, lapsia	17	20	7
Kuntalisä, lapsia			
Avoin varhaiskasvatus			
Treffiksessä perheitä/vuosi	195	160	180

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Koulutus

Vastuuhenkilö: koulutuspäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Esi- ja perusopetus

Perusopetus antaa oppilaille valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Koulutuksen lakisääteisiin tehtäviin kuuluu esi- ja perusopetuksen sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen. Tämän lisäksi koulutuspalvelut järjestävät perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä kerhotoimintaa. Tavoitteena on tarjota tasokkaita koulutuspalveluja lähellä kuntalaista. Tämä tapahtuu panostamalla hyvään johtajuuteen sekä ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan. Toiminta on oppilaskeskeistä ja rakentuu yhteiselle vuoropuhelulle.

Oppilaille mahdollistetaan myönteisiä oppimiskokemuksia, jotka kannustavat elinikäiseen oppimiseen. Lisäksi oppilaita opetetaan arvioimaan ja pohtimaan asioita kriittisesti sekä uudistamaan ajattelu- ja toimintatapojaan. Oppilaita kannustetaan ilmaisemaan mielipiteitään sekä osallistumaan päätöksentekoon.

Toimintaa kehitetään aktiivisesti muun muassa luomalla ja ylläpitämällä yhteistyöverkostoja sekä kehittämällä opettajien ja oppilaiden tieto- ja viestintätekniikkataitoja (TVT) ja joustavia opetusmenetelmiä. Lisäksi opetuksessa kannustetaan yrittelijäisyteen.

Oppilaat saavat tarpeellisen tuen oppimiseen ja kasvuun. Tämä tarkoittaa myös nopeaa ja järjestelmällistä epäkohtiin puuttumista. Koulu tekee yhteistyötä myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Lukiokoulutus

Lukiot antavat opiskelijoille laadukasta ja ajanmukaista opetusta, joka mahdollistaa hyvät jatko-opintomahdollisuudet. Yliopisto- ja korkeakouluyhteistyötä kehitetään. Vastuualueen tavoitteena on tasokkaan lukiokoulutuksen turvaaminen Loviisassa molemmille kieliryhmille. Lukioiden näkyvyyttä ja vetovoimaisuutta parannetaan. Toimintaa kehitetään aktiivisesti muun muassa yhteistyöverkostojen kautta sekä kehittämällä opettajien ja opiskelijoiden tieto- ja viestintätekniikkataitoja (TVT) ja joustavia opetusmenetelmiä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Lähiympäristöä ja ympäröivää yhteiskuntaa hyödynnetään monipuolisesti.
- Oppilaiden ja opiskelijoiden TVT-taitoja vahvistetaan tarkennettujen oppimispolkujen myötä.
- Lapsen ja nuoren kasvua, oppimista ja hyvinvointia tuetaan varhaisen puuttumisen ja riittävien yksilöllisten tukitoimien avulla.
- Arviointia kehitetään.
- Opetus on kielitietoista.
- Oppilaan ja opiskelijan hyvinvointia tuetaan yhteistyössä liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden sekä hyvinvointialueen kanssa.
- Toiminta perustuu Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin arvoihin ja periaatteisiin.
- Perusopetuksen nivelvaiheen koulutusmahdollisuuksia (tutkintoon valmentava koulutus) tarjotaan yhteistyössä lähialueen kuntien ja koulutuksen järjestäjien kanssa.
- Koulutuksen vastuualueen esimiestyöhön panostetaan.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Opiskeluhoitopalvelut siirtyvät hyvinvointialueille.

Esi- ja perusopetus

- Oppilaiden hyvinvointiin ja oppimisen tukeen panostetaan.
- Suomen malli -hankkeen mukaisesti tuetaan lasten ja nuorten tasapuolista mahdollisuutta harrastaa mielekkäällä tavalla äidinkielestä tai asuinpaikasta riippumatta. Lapsille ja nuorille suunnatun kyselyn pohjalta toteutetaan monipuolista kerhotoimintaa kaikissa kaupungin kouluissa hyödyntämällä paikallista osaamista – seuroja, yhdistyksiä sekä yksityisiä toimijoita. Pyritään tavoittamaan erityisesti yläkoululaisia.
- Kansainvälisyystyö jatkuu.
- Digipolut jalkautetaan.
- Oikeus oppia -toimintamalli jalkautetaan.
- Aktiivisia hankkeita vuonna 2023 on yhteensä toistakymmentä.
- Lukioiden yhteistyö lähilukioiden kanssa jatkuu.

Kielitietoisuuden opetuksen työtapoja vakiinnutetaan. Erilaisia lukustrategioita otetaan laajemmin käyttöön kaikilla kouluasteilla yhdessä kirjastopalvelujen kanssa. Mukaan otetaan sekä kolmas sektori että paikalliset mediat.

Lukiokoulutus

- Lukiokoulutuksessa jatketaan liikuntapainotteista toimintaa, lisätään yhteistyötä yritysten sekä kolmannen sektorin kanssa ja kannustetaan yritteliäisyyteen.
- Lukioiden kilpailukykyä turvataan kehittämällä laadukasta opetusta sekä suomen- että ruotsinkielisenä palveluna.
- Mahdollistetaan monialaisen ja moniammatillisen yhteistyön avulla hyvät jatko-opintomahdollisuudet.
- Lukiolaisten hyvinvointiin ja opiskelun tukeen panostetaan.

Oppivelvollisuuslain myötä oppivelvollinen nuori ei missään vaiheessa saa pudota tukiverkon ulkopuolelle. Oppivelvollisuuden laajeneminen lisää opinto-ohjauksen tarvetta niin perusopetuksessa kuin lukiokoulutuksessa. Tähän on varauduttava riittävällä resursoinnilla.

Riskiarvio

- Oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuvia kustannuksia on edelleen hankala arvioida. Myös ohjaus- ja valvontavastuusta aiheutuvan työmäärän arviointi ja siten myös resursointi on haasteellista.
- Julkisen liikenteen riittämättömyys vaikuttaa oppivelvollisen koulutukseen hakeutumiseen ja koulutukseen sitoutumiseen.
- Koronaviruspandemian seuraukset lisäävät oppilaiden ja henkilöstön kuormittumista. Lisäksi mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet ja nuorten syrjäytymisriski on kohonnut.
- Tarve koulunkäynnin tukipalveluihin on lisääntymässä.
- On vaikea ennakoida, miten hyvinvointialue tulevaisuudessa vaikuttaa opiskeluhoitopalveluihin ja vammaispalveluihin.
- Erityistä ja vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on lisääntynyt muuttoliikenteen myötä.
- Myös koulutuksen vastualueen esimiesten (koulutuspäällikkö ja rehtorit) työtaakka ja kuormitus ovat lisääntyneet huomattavasti.
- Oppimateriaalien muuttuminen maksuttomaksi aiheuttaa edelleen lisäkustannuksia lukiokoulutuksessa.

- Lukion opiskelijamäärä on vaikeasti ennakoitavissa. Tällä on vaikutusta opetusryhmien määrään ja tuntikehystarpeeseen.
- Hyvinvointialueen palvelutarjonnan saavutettavuus on epäselvä.
- Maailman taloustilanne voi vaikuttaa merkittävästi palvelujen kustannuksiin.
- Liikuntahallin kunto luo haasteita opetukselle sekä terveystahtaa niin oppilaille ja opiskelijoille kuin opetushenkilökunnallekin.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Vastuulautakunta/-henkilö: kasvatus- ja sivistyslautakunta / koulutuspäällikkö

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta.		
Lisäämme kaupungin tunnettavuutta. Vaikutamme myönteisen kokonaiskuvan luomiseen.	Lisäämme varhaiskasvatuksen ja koulutuksen myönteistä näkyvyyttä.	Lisäämme suunnitelmallista viestintää.
	Palvelumme ovat riittävät ja laadukkaat.	Mitoituksemme on oikea joka suhteessa.

3. VAIKUTTAVA VARHAISKASVATUS JA KORKEATASOINEN KOULUTUS

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualue- tason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Koulutuksemme on hyvää, yksilöllistä, yhdenvertaista ja syrjinnästä vapaata. Varmistamme kaupungin lukiokoulutuksen ja kehitämme toisen asteen koulutusmahdollisuuksia kaikille, yhteistyössä koulutusta tarjoavien oppilaitosten kanssa.		
Tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat esteettömiä.	Tilat, opetus ja opetusmateriaalit ovat esteettömiä.	Panostamme helppokulkuiseen, viihtyisään ja turvalliseen ympäristöön.
Oppilaat osallistuvat koulun toiminnan kehittämiseen.	Oppilaat osallistuvat koulun toiminnan kehittämiseen.	Oppilaskuntatoiminta on aktiivista ja hyödynnämme lapsiparlamentti-toimintaa.
Kehitämme jatkuvasti ja aktiivisesti toimintaamme yhdessä kuntalaisten kanssa.		
Olemme tunnistaneet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	Olemme tunnistaneet kehittämisen tarpeen ja muun muassa hankkeen avulla vastaamme siihen oikealla mitoituksella.	Toteutamme hankkeet hankesuunnitelmien mukaisesti.
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja laajasti saatavilla ympäri kaupunkia.		
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Palvelujen oikea mitoitus suhteessa lasten ja oppilaiden määrään.
Henkilöstömme on alansa asiantuntijoita.		
Henkilöstö täyttää kelpoisuusvaatimukset.	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön osuus on vähintään 90 prosenttia.	Tuemme kokonaisvaltaista viihtymistä työssä.
Henkilöstö osallistuu koulutuksiin suunnitelman mukaisesti.	Henkilöstö osallistuu koulutuksiin suunnitelman mukaisesti.	Koulutussuunnitelma vastaa alan tarpeita.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Koulutus

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	2 290 721	1 821 353	2 158 605
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-15 649 986	-16 764 464	-17 483 301
Toimintakate ulkoinen	-13 359 265	-14 943 111	-15 324 696
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>	-4 921	-16 423	
<i>Sisäiset erät, netto</i>			
<i>Laskennalliset erät, netto</i>			

Peruskoulujen yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
Määrä			
Kouluja	13	13	12
Esikoulu integroitu/oppilaita	3/14	3/5	3/7
Esikouluryhmät/oppilaita	9/114	8/113	9/119
Perusopetuksen ryhmiä/oppilaita	105/1 452	101/1 339	101/1420
Erityisen tuen piiriin siirrettyjä, %	13,5%	14%	13,7%
Talous			
Esikoulukustannukset/oppilas, netto, euroa	4 866 ulk.	6 480 ulk	5 929 ulk.
Esikoulun kuljetuskustannukset / oppilas, netto, euroa	799	1 263	815
Perusopetuksen kustannukset / oppilas, netto, euroa	7 972 ulk.	9 296 ulk.	9 222 ulk.
Perusopetuksen kuljetuskustannukset /oppilas, netto, euroa	835	1 019	1 080

Lukioiden yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
Opiskelijoita	172	210	183
Opetustunteja	420	418	450
Netto, euroa/opiskelija	7 311 ulk.	6 746 ulk.	9 312 ext.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2023–2025

Vastuualueen nimi: Vapaa sivistystyö

Vastuuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja rehtori

Vastuualueen tehtävät

Loviisan kaksikielinen kansalaisopisto tarjoaa vapaasta sivistystyöstä sekä taiteen perusopetuksesta säädettyjen lakien mukaista opetusta kolmessa kunnassa: Loviisassa, Lapinjärvellä ja Pyhtäällä. Elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti kurssitarjonta suunnataan kaikenikäisille opiskelijoille ja monenlaisille kohderyhmille.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Opisto tarjoaa monipuoliset opiskelumahdollisuudet Loviisan, Lapinjärven ja Pyhtään alueilla molemmilla kielillä. Tuntiresurssia on supistettu, minkä vuoksi oppituntien suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota tasa-arvon ja tasapuolisuuden toteutumiseen. Vapaassa sivistystyössä opiskelu lisää hyvinvointia ja elämänhallintaa. Opetustarjonnassa pyritään tavoittamaan erityisesti ne ryhmät, jotka ovat syrjäytymisvaarassa.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Loviisan kansalaisopiston opiskelijamäärät pienentyivät merkittävästi vuosina 2020–2021 koronavirusepidemiasta johtuneiden sulkutilojen vuoksi. Osa ihmisistä ei ole uskaltanut palata ryhmäopetukseen. Vuoden 2023 haaste on saada asiakasmäärät epidemiaa edeltäneelle tasolle ja asukasluvun noustessa myös sen yli. Mikäli ukrainalaisten pakolaisten määrä pysyy korkeana ja lisääntyy, kansalaisopiston rooli suomen kielen koulutuksen toteuttajana on vuonna 2023 merkittävä.

Digidags 3 – Aika digittää 3 -hankkeen kautta opisto opettaa työttömille perustaitoja. KOSKI-tietokanta otetaan käyttöön 2023, mikä mahdollistaa kansalaisopiston kurssien hyödyntämisen tutkinnoissa.

Riskiario

Yleisten elinkustannusten ja energian hinnannousu vaikeuttaa erityisesti pienituloisten elämää. Riskinä on, ettei ihmisillä ole mahdollisuutta lainkaan osallistua kansalaisopiston kursseille. Tästä seuraa myös rahoituksen väheneminen kansalaisopiston osalta.

Vuoden 2023 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Vastuulautakunta/-henkilö: kasvatus- ja sivistyslautakunta / kansalaisopiston rehtori

1. ELINVOIMAINEN KAUPUNKI

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Edistämme matkailua ja pidämme koko kunnan elinvoimaisena ylläpitämällä ja vahvistamalla sen eri osien vahvuuksia.		
Hyödynnämme asuntomessuja Loviisan näkyvyyden ja tunnettavuuden parantamiseksi.	Toteutetaan asuntomessuihin liittyviä kursseja ja tapahtumia.	Suunnittelemme opetusta ja toimintaa yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa.

3. VAIKUTTAVA VARHAISKASVATUS JA KORKEATASOINEN KOULUTUS

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja laajasti saatavilla ympäri kaupunkia.		
Palvelut ovat hyvin organisoituja ja saatavilla.	Varmistetaan, että kaikkein pienituloisimmilla kuntalaisilla on mahdollisuus osallistua kansalaisopiston kursseille.	Haemme projektirahoituksia ja kurssialennukset suunnataan heikoimmassa asemassa oleville.

4. SUJUVA PÄÄTÖKSENTEKO

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino
Kaksikielisyys on elinvoimaista.		
Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Annamme palveluita molemmilla kielillä.	Loviisan kansalaisopisto järjestää henkilöstölle kielikursseja.

Toimintaa varten käytettävissä olevat ulkoiset määrärahat

Vapaa sivistystyö

Vastualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2021	TALOUSARVIO 2022 muutoksineen	TALOUSARVIO 2023
Toimintatuotot	189 633	180 000	182 000
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-769 695	-874 360	-895 430
Toimintakate ulkoinen	-580 062	-694 360	-713 430

Poistot ja arvonalentumiset

Sisäiset erät, netto

Laskennalliset erät, netto

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	Talousarvio 2023
Opiskelijoita	3 335	3 800	4 700
Opetustunteja	7 688	10 700	11 000
Nettokustannukset, euroa/opiskelija	174 ulk.	183 ulk.	152 ulk.
Nettokustannukset, euroa/opetustunti	75 ulk.	65 ulk.	65 ulk.